

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วง 40 กว่าปีที่ผ่านมาประเทศไทยประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีน (Amphetamine-Type Stimulants: ATS) แต่ด้วยรูปแบบของสภาพปัญหาการลักลอบค้ายาเสพติดนั้นมีความเชื่อมโยงระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิด ในลักษณะเป็นเครือข่ายของค้กรข้ามชาติที่มีความสลับซับซ้อน ยากแก่การแสวงหาพยานหลักฐาน เพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในระดับหัวหน้าองค์กร หรือผู้ที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิด ดังกล่าว ทำให้ในปี พ.ศ. 2545 จึงได้มีการนำเอามาตรการต่อรองคำรับสารภาพบัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 โดยกำหนดให้การให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ นั้นเป็น เงื่อนไขในการพิจารณาลดหย่อนโทษ เพื่อดึงใจให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกจับในความผิดเกี่ยวกับยา เสพติดให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยา เสพติดให้โทษต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน

แต่อย่างไรก็ดี หากพิจารณาบัญญัติกฎหมายตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 ซึ่งบัญญัติว่า ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใด ได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อพนักงานฝ่าย ปกครอง หรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนด ไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้ จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้ความหมายว่า การให้ ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้ โทษนั้นมีความหมายอย่างไร รวมทั้งไม่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และเงื่อนไข การให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยา เสพติด ให้โทษเอาไว้อย่างชัดเจน ทำให้ในทางปฏิบัติเกิดปัญหาในการนำมาตรการต่อรองคำรับ สารภาพไปใช้ ในทางกลับกัน โดยอาศัยไม่ชัดเจนของกฎหมายนี้เอง อาจมีการนำมาตรการดังกล่าว มาใช้เป็นช่องทางในการแสวงหาผลประโยชน์หรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิดได้ และตลอดจน

บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการลดโทษเอาไว้ แต่ให้เป็นดุลพินิจของศาลที่จะลดโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้ ทำให้ในการพิจารณาลดหย่อนโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 นั้นไม่ได้อยู่บนบรรทัดฐานเดียวกัน มีความแตกต่างกันกับดุลพินิจของผู้พิพากษาแต่ละคน

จากสภาพปัญหาที่ได้กล่าวในข้างต้น นำไปสู่ประเด็นในการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ภายใต้หัวข้อ“การให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำผิดในคดียาเสพติด”

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาประวัติ ความเป็นมา วิวัฒนาการ และสภาพปัญหาการนำมาตรการต่อรองคำรับสารภาพ มาใช้ในคดียาเสพติดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2
2. เพื่อศึกษาแนวคิดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการต่อรองคำรับสารภาพ ทฤษฎีการลงโทษทางอาญา หลักความได้สัดส่วน และหลักการลงโทษที่ได้สัดส่วน
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบมาตรการต่อรองคำรับสารภาพตามกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายในต่างประเทศ และกฎหมายในประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการนำมาตรการต่อรองคำรับสารภาพมาใช้คดียาเสพติด ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 เป็นมาตรการต่อรองคำรับสารภาพตามโดยมีหลักการที่สำคัญในเรื่อง โดยการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติด ซึ่งเป็นมาตรการเชิงรุกอันนำไปสู่การขยายผลจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดรายอื่นมากขึ้นนั้น อย่างไรก็ตาม การตีความ คำนิยาม ความหมายของ ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยั้งนั้น หมายถึงอย่างไร ยังเป็นปัญหาและอุปสรรคเกิดความไม่ชัดเจน และนับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนและเงื่อนไข การให้ข้อมูลของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ปรากฏเป็นเอกสารเฉพาะตลอดกระบวนการยุติธรรมทำให้การปราบปรามยาเสพติดด้อยประสิทธิภาพ แม้จะได้มีการกำหนดแนวทางการประสานความร่วมมือในกรณีดังกล่าวในปี พ.ศ. 2553 อย่างไรก็ตามแนวทางการประสานความร่วมมือก็มิได้กำหนดรายละเอียดการดำเนินงานที่ชัดเจน และกรณีการที่พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 ให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจในการพิจารณา

ลดหย่อนโทษนั้นที่ผ่านมากลับมีคำพิพากษาไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นหากมีการแก้ไข บัญญัติมาตรการต่อรองคำรับสารภาพมาตรา 100/2 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดจึงควรกำหนดค่านิยาม “การให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปราม” ให้เกิดความชัดเจน และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และเงื่อนไข รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจการพิจารณาตัดสิน ลงโทษของศาลกรณีการต่อรองคำรับสารภาพดังกล่าวที่เหมาะสมเพื่อเป็นแรงจูงใจให้แก่ผู้กระทำความผิดได้ให้ข้อมูลเพื่อขยายผลจับกุมผู้ร้ายใหญ่ ทำให้เกิดความยุติธรรมต่อจำเลย และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาที่มาตรการต่อรองคำรับสารภาพตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 100/2 รวมถึงขั้นตอนการดำเนินการ วิธีการ รูปแบบ ของกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนศึกษาและวิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกาในการพิจารณาพิพากษาคดีมาตรา 100/2 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 รวมไปถึงการใช้ดุลพินิจของศาล ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้รับการลดหย่อนโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใด โดยการศึกษาทฤษฎี แนวความคิด กฎหมายของประเทศไทยและต่างประเทศ วิเคราะห์และเปรียบเทียบ หลักการและเจตนารมณ์ อันมีลักษณะการต่อรองคำรับสารภาพกรณีการให้ข้อมูลของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด เพื่อเป็นแรงจูงใจในการได้รับพิจารณาลดหย่อนโทษในชั้นศาลต่อไป

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งเน้นในการศึกษาวิจัย เอกสาร (Documentary Research) โดยจะศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ และตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการศึกษาวิจัย ได้แก่ หนังสือกฎหมาย ตำรา กฎหมาย ตั๋วบทกฎหมาย ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความเชิงวิชาการ และคำพิพากษาศาลฎีกา จากห้องสมุดของหน่วยงานราชการ มหาวิทยาลัย และสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูล บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ได้จากการค้นคว้าผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ให้ ได้ข้อสรุปและแนวทางในการแก้ไขปัญหามาตราการต่อรองคำรับสารภาพมาใช้คดียาเสพติด ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 ต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบประวัติ ความเป็นมา วิวัฒนาการ และสภาพปัญหาการนำมาตรการต่อรองคำรับสารภาพ มาใช้ในคดีอาชญากรรมตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2
2. ทราบแนวคิดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการต่อรองคำรับสารภาพ ทฤษฎีการลงโทษทางอาญา หลักความได้สัดส่วน และหลักการลงโทษที่ได้สัดส่วน
3. ทราบมาตรการต่อรองคำรับสารภาพตามกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายในต่างประเทศ และกฎหมายในประเทศไทย
4. ทราบแนวทางในการแก้ไขปัญหาการนำมาตรการต่อรองคำรับสารภาพมาใช้ในคดีอาชญากรรมตามพระราชบัญญัติอาชญากรรมให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2

1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง หมายถึง ข้อมูลที่ผู้ต้องหา ให้กับฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจับกุมผู้กระทำความผิดรายอื่น ซึ่งเป็นผลโดยตรงจากการให้ข้อมูลหรือเบาะแสที่สำคัญของผู้กระทำความผิด นอกเหนือจากวิธีที่เจ้าพนักงานจะสามารถค้นพบได้จากการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ